

De accountant verklaart!

Uitleg voor gebruikers van de samenstellingsverklaring van een accountant

Een accountant kan bij historische financiële informatie verschillende soorten opdrachten uitvoeren, afhankelijk van de vraagstelling van de opdrachtgever (hierna: de organisatie of het bestuur daarvan) en de informatiebehoefte van de gebruiker. Hij rapporteert over de opdracht in een accountantsverklaring. In de praktijk komt een verklaring bij de jaarrekening het meeste voor. Dit kan dan zijn:

- Een samenstellingsverklaring - de accountant ondersteunt de organisatie bij het opstellen van de jaarrekening
- Een controleverklaring - de accountant geeft een oordeel over de jaarrekening met een redelijke mate van zekerheid
- Een beoordelingsverklaring - de accountant geeft een conclusie met een beperkte mate van zekerheid

Wat de opdracht ook is, een accountant moet altijd professioneel, integer, objectief, vakbekwaam en zorgvuldig zijn en informatie vertrouwelijk behandelen.

Samenstellingsverklaring

Wanneer een accountant het bestuur van de organisatie (of: de ondernemer) helpt bij het maken van de jaarrekening, geeft hij hierbij een samenstellingsverklaring af. Hierin staat de volgende informatie:

- de inhoud van de opdracht
- de verantwoordelijkheden van het bestuur
- de verantwoordelijkheden van de accountant.

Omdat de accountant het bestuur helpt met het maken van de jaarrekening, gaat hij uit van de informatie die hij ontvangt van het bestuur. De accountant onderzoekt in principe niet of deze informatie correct is.

Soms helpt hij het bestuur bij het maken van schattingen of bij de keuze van passende grondslagen voor financiële verslaggeving. Hij zal hierover altijd overleggen met het bestuur en ervoor zorgen dat het bestuur de gemaakte keuzes begrijpt. Dit om ervoor te zorgen dat het bestuur zijn verantwoordelijkheid voor de jaarrekening kan nemen.

Wanneer de jaarrekening is opgesteld zal de accountant globaal nagaan of het beeld van de jaarrekening aansluit met zijn kennis van de organisatie. Als de accountant denkt dat de informatie van het bestuur niet compleet of onnauwkeurig is, dan zal hij het bestuur om aanvullende informatie vragen. Zo nodig zal hij zelf aanpassingen voorstellen.

Als de accountant de opdracht niet kan afmaken omdat het bestuur geen informatie geeft of weigert om bepaalde aanpassingen te laten maken in de jaarrekening, dan geeft hij de opdracht terug. In dat geval informeert hij ook eventuele toezichthouders, zoals een raad van commissarissen.

Omdat de accountant het bestuur helpt bij het maken van de jaarrekening geeft hij geen oordeel of conclusie over de jaarrekening. Als de gebruikers van de jaarrekening een oordeel of conclusie willen, moet een accountant een controle- of beoordelingsopdracht uitvoeren.

Controleverklaring

Bij een controleopdracht controleert de accountant of de jaarrekening die het bestuur heeft opgesteld een goede weergave is van de financiële situatie van de onderneming. In de controleverklaring geeft de accountant zijn onafhankelijke mening hierover in de vorm van een oordeel. Dit doet hij voor gebruikers van de jaarrekening zoals aandeelhouders, leveranciers en banken, die op basis hiervan beslissingen nemen.

Een jaarrekening moet een getrouw beeld geven van het vermogen en het resultaat van de organisatie. Maar dit betekent niet dat de jaarrekening tot op de laatste euro nauwkeurig hoeft te zijn. De jaarrekening moet wel zo nauwkeurig zijn dat de gemiddelde gebruiker zijn beslissingen hierop kan

nemen. In andere woorden er mogen geen materiële afwijkingen in de jaarrekening zitten.

Het doel van de controleopdracht is dat de accountant met een hoge mate van zekerheid zegt dat de jaarrekening geen materiële afwijkingen bevat. De accountant geeft geen absolute zekerheid dat de jaarrekening goed is omdat hij bewust misleid kan worden door een organisatie, de gemaakte schattingen in de jaarrekening vaak subjectief zijn en omdat het economisch niet verantwoord is om alle individuele transacties te onderzoeken. Vandaar dat de accountant spreekt over een redelijke mate van zekerheid.

De accountant voert uitgebreide werkzaamheden uit om zijn oordeel te onderbouwen. Zo zal hij bijvoorbeeld:

- nadenken over wat fout kan gaan en op basis hiervan zijn controle inrichten
- inkoop- en verkooptransacties onderzoeken
- een voorraadtelling bijwonen
- een rekeningsaldo laten bevestigen door een afnemer
- cijferanalyses maken
- inlichtingen vragen aan mensen in en buiten de gecontroleerde organisatie.

Het overgrote deel van de afgegeven controleverklaringen is goedkeurend. Dit komt doordat eventuele materiële afwijkingen die uit de controle blijken al voor het afgeven van de verklaring door de organisatie in overleg met de accountant worden gecorrigeerd.

Het kan ook voorkomen dat er wel materiële afwijkingen in de jaarrekening zitten. Afhankelijk van de ernst van de afwijkingen geeft de accountant een afkeurende verklaring of een verklaring met beperking. Soms heeft de accountant onvoldoende informatie om zijn oordeel over de jaarrekening te onderbouwen. Afhankelijk van de ernst daarvan geeft hij een oordeelonthouding of een verklaring met beperking.

Omdat de accountant een mening geeft in zijn verklaring en gebruikers hierop af moeten kunnen gaan is het belangrijk dat hij onafhankelijk is. Hij moet zich daarom houden aan onafhankelijkheidsregels.

Beoordelingsverklaring

Ook bij een beoordelingsopdracht gaat de onafhankelijke accountant na of de jaarrekening een goede weergave is van de financiële situatie van de organisatie. De accountant voert alleen in principe minder werkzaamheden uit. Deze zullen vooral bestaan uit:

- nadenken over wat fout kan gaan en op basis hiervan zijn beoordeling inrichten
- inlichtingen vragen aan mensen in de organisatie en
- cijferanalyses maken

Omdat minder werkzaamheden worden uitgevoerd door de accountant, zal hij ook minder zekerheid kunnen geven over de jaarrekening. Zijn conclusie geeft een beperkte mate van zekerheid. De keuze hiervoor is afhankelijk van de behoefte aan zekerheid bij de gebruikers in verhouding tot de kosten.

Als de accountant denkt dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, dan doet hij nader onderzoek.

In de beoordelingsverklaring stelt de accountant dat 'niet is gebleken dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van het vermogen en het resultaat van de onderneming'. Daarmee zegt hij eigenlijk dat de jaarrekening plausibel lijkt.

Net als bij de controleverklaring kan het ook hier voorkomen dat de accountant van mening is dat de jaarrekening fout is of dat hij onvoldoende zekerheid kan verkrijgen over de jaarrekening. Hij brengt dit dan tot uitdrukking in zijn conclusie.

The accountant reports!

Explanation for users of the compilation report issued by an accountant

An accountant may carry out different types of engagements on historical financial information, depending on the request of the client (hereafter: the organisation or its management) or users' information needs. He reports on the engagement by issuing a report. The most common reports are the reports on financial statements. This can be either:

- A compilation report – the accountant assists the client with the preparation of the financial statements;
- An auditor's report – the accountant (auditor) provides an opinion on the financial statements with reasonable assurance; or
- A review report – the accountant provides a conclusion with limited assurance.

Regardless of the type of engagement, an accountant should always act in a professional, competent and objective manner, and with due care and integrity, and treat information as confidential.

Compilation report

When an accountant assists the organisation's management with the preparation of the financial statements, he issues a compilation report. This report contains the following information:

- The nature of the engagement
- The responsibilities of management
- The responsibilities of the accountant

Since the accountant assists management with the preparation of the financial statements, he therefore uses the information provided by management. The accountant does not normally examine whether this information is correct.

The accountant sometimes assists management in making accounting estimates or by selecting suitable accounting policies. He will always discuss this with management and ensure that management understands the choices made, to ensure that management can take responsibility for the financial statements.

When the financial statements have been compiled, the accountant will read the financial statements in light with his understanding of the organisation. If the accountant believes that the information provided by management is incomplete or inaccurate, he will request management for additional information. If necessary he himself will propose adjustments .

If the accountant is unable to complete the engagement due to lack of information provided by management or its refusal to make adjustments to the financial statements, he withdraws from the engagement. In that case he informs those charged with governance, such as the supervisory board, when such body exists.

Because the accountant assists management with the preparation of the financial statements, he does not express an opinion or a conclusion on the financial statements. If the users of the financial statements request an opinion or a conclusion, he should perform an audit or a review engagement.

Auditor's report

In an audit engagement the accountant verifies whether the financial statements prepared by management provide a fair presentation of the financial situation of the organisation. In the auditor's report, he expresses his independent audit opinion. He does this for users of financial statements, such as shareholders, suppliers and banks, which make economic decisions based on the information in the financial statements.

The financial statements must give a true and fair view of the organisation's financial position and its result. But this does not mean that the financial statements must be accurate down to the last euro. The financial statements must be accurate enough for the common user to be able to make informed decisions based on them. In other words, the financial statements must be free of material misstatements.

The objective of an audit engagement is to enable the accountant to express with a high level of

assurance whether the financial statements are free from material misstatement. The accountant does not provide an absolute level of assurance, because he can be intentionally misled by an organisation, the accounting estimates made in the financial statements are often subjective, and because it is not economically feasible to investigate all individual transactions. This is what the accountant means with reasonable assurance.

The accountant carries out extensive procedures in order to support his opinion. For example, he will:

- Identify areas where material misstatements are likely to arise and perform adequate audit procedures as response
- Investigate sales and purchasing transactions
- Attend at a physical inventory counting
- Ask a customer to confirm an account balance
- Perform analytical procedures
- Make inquiries of management and others in- and outside the organisation.

The vast majority of the issued auditor's reports are unmodified. This is due to the fact that any material misstatement is corrected by the organisation in consultation with the auditor before the report is issued.

However, it is also possible that material misstatements exist in the financial statements . Depending on the pervasiveness of the misstatements, the accountant can express an adverse opinion or a qualified opinion. Sometimes the accountant doesn't have sufficient and appropriate audit evidence to support his opinion on the financial statements. Depending on the pervasiveness of this, he expresses a disclaimer of opinion or a qualified opinion.

Because the accountant expresses an opinion in his report and users must be able to rely on this, it is important that he is independent. He must therefore comply with independence regulations.

Review report

Also in a review engagement the independent accountant examines whether the financial statements provide a fair presentation of the financial situation of the organisation. However, the accountant performs less procedures. These procedures will mainly consist of:

- Identifying areas where material misstatements are likely to arise and perform adequate procedures as response
- Making inquiries of management and others, and
- Performing analytical procedures.

Because less procedures are performed by the accountant, he will provide less assurance on the financial statements. His conclusion provides limited assurance. The choice for the level of assurance depends on the users' demand for assurance in relation to costs.

If the accountant believes that the financial statements are not free from material misstatements, he performs additional procedures.

In the review report the accountant states: '*nothing has come to our attention that causes us to believe that the financial statements do not give a true and fair view of the financial position and the result of the company*'. In doing so he reports that the information in the financial statements seems plausible.

As in an audit engagement the accountant may also conclude that the financial statements are incorrect or that he cannot obtain sufficient and appropriate evidence about the financial statements. To express this he modifies his conclusion.